

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 11. jun 2012. god.
Br. ref.: RK250/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI46/10

Podnosilac

Sebahate Shala
u ime Organizacionog odbora
“Pravda za slučaj Kiqina”

Ocena ustavnosti presude Okružnog suda u Gnjilanu P. br. 162/03 od 7. aprila 2005. god., presude Okružnog suda u Prištini P. br. 628/04 od 8. marta 2007. god., presude Vrhovnog suda Ap. br. 393/2006 od 21. maja 2008. god., presude Posebnog krivičnog veća Vrhovnog suda API. br. 04/2009 od 16. septembra 2009. god. i presude Vrhovnog suda Ap. br. 84/09 od 3. decembra 2009. god.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Kadri Kryeziu, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Ivan Čukalović, sudija
Gjyljeta Mushkolaj, sudija i
Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je gđa Sebahate Shala iz Krajкова, Glogovac, koja podnosi zahtev na osnovu ovlašćenja Organizacionog odbora „Pravda za slučaj Kiqina“. Podnosilac zahteva je podneo Ustavnom sudu (u daljem tekstu: Sud) peticiju sa potpisima otprilike pedeset hiljada (50.000) građana Republike Kosovo u podršci njenog zahteva Sudu.

2. Organizacioni odbor „Pravda za slučaj Kiqina“ se sastoji od studenata Univerziteta u Prištini, Saveta za zaštitu prava boraca OVK-a, aktivista iz civilnog društva, i drugih.
3. U zahtevu se navodi da podnosioca zahteva zastupa Visar Zogaj, student iz Mališeva, međutim ona je sama potpisala obrazac zahteva.

Osporene odluke

4. Podnosilac zahteva osporava presudu Okružnog suda u Gnjilanu P. br. 162/03 od 7. aprila 2005. god., presudu Okružnog suda u Prištini P. br. 628/04 od 8. marta 2007. god., presudu Vrhovnog suda Ap. br. 393/2006 od 21. maja 2008. god., presudu Posebnog krivičnog veća Vrhovnog suda API. br. 04/2009 od 16. septembra 2009. god. i presudu Vrhovnog suda Ap. br. 84/09 od 3. decembra 2009. god.

Predmetna stvar

5. Predmetna stvar, prema podnosiocu zahteva, je navodna nepravедna osuda Burima Ramadanija, Arsima Ramadanija, Arben Kiqine i Jetona Kiqine za teške zločine, uključujući ubistvo. Podnosilac zahteva navodi da ona zastupa organizaciju koja tvrdi da osude za ubistvo i ostala teška krivična dela protiv određenih imenovanih lica, „slučaj Kiqina“, predstavljaju teško kršenje ljudskih prava.

Pravni osnov

6. Član 113.7 Ustava, član 22. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009. god., (br. 03/L-121), (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 56 (2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Sudom

7. Podnosilac zahteva je podneo ovaj zahtev Sudu 25. juna 2010. god.
8. 29. juna 2010. god., Arben Kiqina je podneo zahtev Sudu koji je zaveden istog dana pod brojem. KI-52/10.
9. 29. marta 2011. god., Jeton Sefer Kiqina je podneo zahtev Sudu koji je zaveden istoga dana pod brojem KI 43/11.
10. 7. juna 2011. god. Burim Ramadani, Arsim Ramadani, Arben Kiqina i Blerim Kiqina su podneli Sudu zahtev koji je zaveden pod brojem KI 78/11.
11. 13. juna 2011, Burim Ramadani i Arsim Ramadani su podneli Sudu zahtev koji je zaveden pod brojem KI 81/11.
12. Dana 11. novembra 2010. god., predsednik je imenovao sudiju Snezhanu Botusharovu za sudiju izvestioca u ovom zahtevu, KI 46/10. Istog dana, predsednik je imenovao Veće za razmatranje u sastavu sudija Robert Carolan (predsedavajući), Altay Suroy i Ivan Čukalović.
13. 19. jula 2011. god., predsednik je nalogom BK-46/10, spojio sve ove odvojene zahteve KI-46/10, KI-52/10, KI-43/11, KI-78/11 i KI-81/11, zbog povezanosti između njih po predmetnoj stvari i po licima koja podnose zahteve. Sudija izvestilac i Veće za razmatranje su ostali isti kao što su imenovani za ovaj zahtev.

14. 14. maja 2012. god., zbog privremenog odsustva sudije Ivana Čukalovića, predsednik je imenovao sebe, Envera Hasanija, za sudiju zamenika u Veću za razmatranje.
15. Veće za razmatranje je 15. maja 2012. god. razmotrilo preliminarni izveštaj sudije izvestioca i iznelo Sudu preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Kratak opis činjenica prema dokumentima podnosioca zahteva koje je podneo Sudu

16. Iz zahteva i priloženih dokumenata može da se ustanovi sledeći kratak opis činjenica.
17. U veče 20. avgusta 2001. god. H H je zajedno sa suprugom i decom bio na svadbi u selu Baica. Nakon što su otišli sa svadbe, kasnije te noći, njegova kola su napadnuta iz zasede i on, njegova supruga, sin i dve ćerke su ubijeni. Jedna mlada ćerka je preživela.
18. 4. jula 2002. god., Blerim Kiqina je saslušan kao svedok od strane Kosovske i međunarodne policije gde je on dao inkriminišuću izjavu protiv sebe i drugih koji su navodno bili uključeni u ubistva. Inkriminišuća izjava Blerima Kiqine je bila snimljena.
19. 7. jula 2002. god., Blerim Kiqina je ponovio inkriminišuću izjavu, koju je dao 4. jula 2002. god., pred istražnim sudijom.
20. Istražni postupak je doveo do optužnice i suđenja Burimu Ramadaniju, Arsimu Ramadaniju, Arbenu Kiqini i Jetonu Kiqini i drugima.
21. 7. aprila 2005, Okružni sud u Gnjilanu je presudom P. br. 162/03 proglasio Burima Ramadanija, Arsimu Ramadanija, Arbena Kiqine i nekoliko drugih optuženih krivim za ubistvo, pokušaj ubistva i saučesništvo u izvršenju krivičnog dela ubistva H. H. i njegove porodice. Burim Ramadani, Arsim Ramadani i Arben Kiqina su pojedinačno osuđeni zatvorom od po 30 godina. Neke optužbe su odbačene u tom sudskom procesu.
22. Optuženi su podneli žalbu na tu presudu i 20. maja 2008. god. Vrhovni sud Kosova je, u svojoj presudi Ap. br. 393/2006, odbio žalbu Burima Ramadanija, Arsimu Ramadanija i Arbena Kiqine kao neosnovanu i potvrdio presudu Okružnog suda u Gnjilanu, a ostale optužene Vrhovni sud je oslobodio jer se nije moglo potvrditi da su počinili krivična dela za koja su se teretili.
23. 16. septembra 2009. god., Posebno krivično veće Vrhovnog suda je presudom API. br. 04/2009 odbilo još jednu žalbu koju su Burim Ramadani, Arsim Ramadani i Arben Kiqina podneli na gorenavedenu presudu Vrhovnog suda kao neosnovanu.

Kratak opis činjenica u odnosu na Jetona Kiqinu prema dokumentima podnosioca zahteva koje je podneo Sudu

24. 8. marta 2007. god. Okružni sud u Prištini je presudom P. br. 628/04 proglasio Jetona Kiqinu krivim za više tačaka optužnice uključujući ubistvo, pokušaj ubistva i saučesništvo u izvršenju krivičnog dela ubistva H. H. i njegove uže porodice. Jeton Kiqina je osuđen na 15 godina zatvora.
25. 3. decembra 2009. god., Vrhovni sud Kosova je presudom Ap. br. 84/09 delimično usvojio žalbu optuženog Jetona Kiqine gde je našao da je on kriv za tačke ubistva i pokušaj ubistva, ali je osloboden optužbe po tački saučesništva u izvršenju dela ubistva H. H. i njegove uže porodice.

Zahtev podnosioca zahteva i njeni navodi

26. Podnosilac zahteva traži od Ustavnog suda;
- a) da izvrši razmatranje, analizu, i ponovo proceni povredu ljudskih prava osuđenih lica,
 - b) da da mišljenje i izvrši tumačenje povrede ljudskih prava koja su posledice tih osuda,
 - c) da da mišljenje o povredi ljudskih prava osuđenih lica,
 - d) da donese odluku po nadležnosti suda ako zaključi da su povrede učinjene nad osuđenim licima dokazane.
27. Podnosilac zahteva tvrdi da je došlo do kršenje sledećih članova Ustava; član 21. [Osnovna prava i slobode], član 22. [Direktna primena međunarodnih sporazuma i instrumenata], član 29. [Pravo na slobodu i bezbednost], član 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i član 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: Konvencija).
28. Podnosilac zahteva tvrdi da ni jedan od tri stepena suđenja nije zakonski dokazao krivicu Burima Ramadanija, Arsima Ramadanija, Arbena Kiqine i Jetona Kiqine.
29. Podnosilac zahteva tvrdi da u poslednjoj presudi donetoj u 2009. godini, Posebno krivično veće Vrhovnog suda nije usvojilo žalbe odbrane. Posebno krivično veće je donelo presudu kojom je potvrđena presuda, ali ne i optužbe. Podnosilac zahteva tvrdi da je navedena presuda bila u suprotnosti sa dva niža stepena suđenja i da je obrazloženje Posebnog krivičnog veća Vrhovnog suda bilo kontradiktorno samo sebi.
30. Podnosilac zahteva tvrdi da je glavni saoptuženi Skënder Halilaj zajedno sa Florimom Kiqinom i Zeqiom Kiqinom pušten na slobodu 12. jula 2008. god., navedena lica su bila optužena za isto delo – planiranje, organizovanje i učešće u ubistvu H. H. i njegove porodice.
31. Podnosilac zahteva tvrdi da su materijalni dokazi i rezultati pregledanih dokaza koji dokazuju nevinost Burima Ramadanija, Arsima Ramadanija, Arbena Kiqine i Jetona Kiqine izgubljeni i nikada nisu pronađeni.
32. Podnosilac zahteva tvrdi da su optužbe protiv Burima Ramadanija, Arsima Ramadanija, Arbena Kiqine i Jetona Kiqine izmišljene i u potpunosti unapred pripremljene od strane međunarodnog istražnog tima.
33. Podnosilac zahteva tvrdi da je Jeton Kiqina osuđen na 16 godina zatvora pod tačkom da je snabdevao Florima Kiqinu oružjem kojim je kasnije navodno učestvovao u ubistvu H. H. Međutim, F. K. je proglašen nevinim od strane Vrhovnog suda Kosova jula 2008. god., dok je „nabavljač“ oružja – Jeton Kiqina još u zatvoru. Okružni sud u Gnjilanu je osudio F. K. na 21 godinu zatvora pod tačkom planiranje, organizovanja i učešća u ubistvu H. H. i njegove porodice.
34. Podnosilac zahteva tvrdi da je u vreme kada se desilo ubistvo H. H. 20. avgusta 2001. god., u 23:17 časova, prema registraciji KFOR-a, ova grupa momaka proslavljala rođendan Burima Ramadanija, u jednom baru u Glogovcu. Tu su bila prisutna i tri policajaca koja su čula na radiju vest o strašnom ubistvu koje se desilo u selu Trstenik, u Glogovcu. Ovu vest su navodno čuli svi koji su slavili.

35. Podnosilac zahteva tvrdi da je Burimu Ramadaniju, Arsimu Ramadaniju, Arbenu Kiqini i Jetonu Kiqini negirano pravo na pravično suđenje u suprotnosti sa članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. Konvencije.
36. Pored toga, podnosilac zahteva traži od Suda da da mišljenje i tumačenje o navodnom kršenju ljudskih prava i nepravdi koja je počinjena protiv Burima Ramadanija, Arsimu Ramadanija, Arbena Kiqine i Jetona Kiqine.

Preliminarna ocena prihvatljivosti zahteva

37. Da bi mogao da presudi po zahtevu podnosioca zahteva, Sud prvo mora da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio sve uslove za prihvatljivost koji su utvrđeni Ustavom, Zakonom i Poslovnikom o radu.
38. Prvi i glavni uslov za prihvatljivost koji Sud ispituje u vezi sa ovim i svim zahtevima koji se njemu podnesu je da se ustanovi da li je podnosilac zahteva podneo zahtev u okviru člana 113.1 Ustava koji određuje:

„Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način”.

39. U ovom konkretnom slučaju, podnosilac zahteva je podnela zahtev Sudu u ime organizacionog odbora „Pravda u slučaju Kiqina“ u vezi sa osudama Burima Ramadanija, Arsimu Ramadanija, Arbena Kiqine i Jetona Kiqine, međutim nije dostavila dokumentaciju od navedenih lica koji bi trebalo da je izričito ovlaste da ih zastupa pred ovim sudom.
40. Sud primećuje, da u ovom slučaju, podnosiocu zahteva nedostaje *locus standi* pred Sudom, jer podnosilac zahteva nije ispunio proceduralne zahteve iz člana 113.1 Ustava, što znači da zahtev nije podnet na zakoniti način od strane ovlašćene stranke.
41. U vezi sa peticijom potpisanom od strane otprilike pedeset hiljada (50.000) građana Republike Kosovo podnetom od strane podnosioca zahteva u podršci zahteva, Sud primećuje da nema nadležnost da se bavi zahtevima koji su *actio popularis*, što znači da normativni akti i odluke ne mogu da se ospore u apstraktu i da stranke pred ovim Sudom moraju da dokažu da osporeni normativni akt i/ili odluka direktno utiče na njih i zapravo moraju da budu ovlašćena stranka pred ovim sudom u skladu sa članom 113. Ustava koji reguliše nadležnost Suda i pruža pravni osnov za podnosioca zahteva za podnošenje zahteva ovom sudu.
42. Ovaj sud je u slučaju br. KI51/10, Ljubiša Živić, Ocena ustavnosti odluke predsednika Republike Kosovo o imenovanju g. Gorana Zdravkovića za člana Centralne izborne komisije u predstavljanju srpske zajednice, od 2. marta 2012. god., naveo sledeće:

Lice koje nije pogođeno na ovakav način nije u položaju žrtve pošto Ustav ne predviđa actio popularis. Drugim rečima, podnosilac zahteva se ne može žaliti u apstraktu na mere javnih vlasti koje se ne tiču njih lično, kao što je i ovaj slučaj pred Sudom.”

43. Kao i u tom slučaju, na podnosioca zahteva u ovom slučaju ne utiču presude izrečene od strane sudova na Kosovu i sledstveno nije ovlašćena stranka i zahtev mora da se odbaci kao neprihvatljiv.

IZ TIH RAZLOGA

Sud je, nakon većanja održanog 15. maja 2012. god., u skladu sa članovima 113.7 Ustava, članom 20. Zakona i pravilom 56.2 Poslovnika, jednoglasno

ODLUČIO

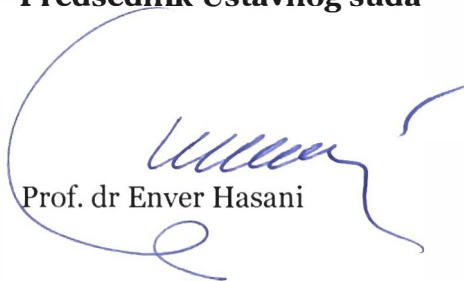
- I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv,
- II. Ova odluka će se dostaviti podnosiocu zahteva, i
- III. Ova odluka će biti objavljena u skladu sa članom 20(4) Zakona i odmah stupa na snagu.

Sudija izvestilac

Snezhana Botusharova

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani